

สรุป

หน้า 1

บรรหาร ศิลปอาชา
นายกรัฐมนตรีคนที่ 21

“ผมจะทำงาน
โดยถือประโยชน์ของ
คนในประเทศชาติ
★ มีต่อหน้า 5

เหนือสิ่งอื่นใด เพื่อประโยชน์สุขของพี่น้องประชาชนทั่วประเทศ”

ประโยคข้างต้นคือคำกล่าวของบรรหาร ศิลปอาชา มอบแนวทางปฏิบัติราชการแก่ข้าราชการกระทรวงมหาดไทย วันจันทร์ที่ 24 กรกฎาคม 2538 ณ ห้องประชุมกระทรวงมหาดไทย

ถัดมา...วันพุธที่ 26 กรกฎาคม 2538 ก็แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา ในฐานะนายกรัฐมนตรีว่า “เป้าหมายหลักของการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อพัฒนาคนในสังคมให้มีความสุข มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา สามารถแข่งขันในโลกยุคใหม่ได้ โดยไม่ทิ้งสภาพความเป็นไทย....

...คนในสังคมได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีภูมิปัญญา มีส่วนร่วมในการพัฒนา รวมทั้งมีจิตสำนึกและรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม อันจะทำให้การพัฒนาทุกด้านเป็นไปอย่างสมดุล”

บรรหาร ศิลปอาชา เกิดวันที่ 19 สิงหาคม 2475 เป็นคนสุพรรณบุรี เป็นบุตรคนที่ 4 ในจำนวน 6 คน ของ นายแข่งกิม และ นางสายเอ่ง แซ่เบ๊ สมรสกับ คุณหญิงแจ่มใส ศิลปอาชา มีบุตรธิดา 3 คน

ในวัยเยาว์บ้านเกิดของ “เด็กชายเด็กเชียง แซ่เบ๊” ชื่อเดิมของบรรหาร ศิลปอาชา เป็นห้องแถวเรือนไม้สองชั้นใกล้กับตลาดสดเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี ด้วยความยากจนของครอบครัว เด็กเชียงต้องช่วยเตี้ยเย็บจักร ตัดเสื้อผ้าขายให้ชาวนาเมืองสุพรรณฯ

“อาชีพช่างตัดเสื้อผ้า” จึงเป็นอาชีพดั้งเดิมของครอบครัวศิลปอาชา เมื่อครั้งเรียนจบชั้นประถมศึกษาโรงเรียนในจังหวัดก็เข้ากรุงเทพฯ มาเรียนมัธยมที่โรงเรียนวัดพนิตพิทยาลัย แต่ต้องหยุดเรียนไปเสียก่อน เพราะเกิดสงครามโลกครั้งที่สอง

บรรหารจึงเบนเข็มชีวิตไปทำงานกับพี่ชาย พลิกผันไปทำธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ตั้งบริษัทเป็นของตัวเองแล้วยังหาช่องทางเป็นตัวแทนจำหน่ายคลอรีนให้กับการประปาส่วนภูมิภาค จนฐานะดีวันดีคืน

ในยุคที่มานั่งการเมือง ชายคนนี้ยังไม่หยุดการเรียนรู้ พยายามมูมานะเรียนหนังสือจนกระทั่งจบปริญญาตรี คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในปี 2529 และศึกษาต่อปริญญาโท

“บรรหาร ศิลปอาชา” เข้าสู่แวดวงการเมืองจากการชักชวนของนายบุญเอื้อ ประเสริฐสุวรรณ ตั้งแต่มีการก่อตั้งพรรคชาติไทยในปี 2517 ได้รับการแต่งตั้งเป็นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ...เป็นสมาชิกวุฒิสภา ก่อนที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสุพรรณบุรี ในปี 2519

และ...ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาทุกสมัยที่มีการเลือกตั้ง

เส้นทางการเมืองเจิดจรัส ไม่นานก็ไต่ขึ้นตำแหน่งเลขาธิการพรรคชาติไทย กระทั่งในปี 2537 ชื่อ “บรรหาร ศิลปอาชา” ก็ได้เป็นหัวหน้าพรรคชาติไทยและเป็นผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรสมัย

รัฐบาลชวน หลีกภัย

ปี 2538 ประวัติศาสตร์การเมืองไทยต้องจารึก พรรคชาติไทยมีสมาชิกพรรคได้รับเลือกตั้งมากที่สุด ได้เป็นแกนนำจัดตั้งรัฐบาล ทำให้ “บรรหาร ศิลปอาชา” ได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนที่ 21 ของประเทศไทย พร้อมควบตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยด้วยอีกตำแหน่งหนึ่ง

บรรหาร ศิลปอาชา...มีสมญานามมากมาย
ที่ดึงมาจากลักษณะเด่น โดยเฉพาะฐานเสียง
ที่หนาแน่นในจังหวัดสุพรรณบุรี จึงได้สมญานามว่า “มังกรสุพรรณ”...“มังกรการเมือง”
และด้วยมีลักษณะคล้าย “เต็งเสี่ยวผิง”...อดีตผู้นำจีน สื่อมวลชนจึงนิยมเรียกท่านว่า “เต็ง” หรือ “เต็งเสี่ยวหาร”

บรรหาร ศิลปอาชา
นายกรัฐมนตรีคนที่ 21

รัฐบาลบรรหาร มีผลงานโดดเด่นคือ...การเริ่มร่างรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ.2540 ฉบับที่ 16 ทว่าการบริหารราชการแผ่นดินในตำแหน่งนายกฯ ไม่ค่อยจะราบรื่นเท่าใดนัก ถูกฝ่ายค้านอภิปรายโจมตีว่าบริหารประเทศไร้ประสิทธิภาพ ไม่เป็นไปตามที่แถลงนโยบายไว้

ประกอบกับพรรคร่วมรัฐบาล...พรรคความหวังใหม่ พรรคนำไทย พรรคมวลชน ได้ขอให้ลาออกจากตำแหน่งแต่ “บรรหาร...มังกรการเมืองสุพรรณบุรี” ก็ตัดสินใจยุบสภา ในวันที่ 27 กันยายน 2539

บรรหาร ศิลปอาชา...มีสมญานามมากมายที่ดึงมาจากลักษณะเด่น โดยเฉพาะฐานเสียงที่หนาแน่นในจังหวัดสุพรรณบุรี จึงได้สมญานามว่า “มังกรสุพรรณ”...“มังกรการเมือง” และด้วยมีลักษณะคล้าย “เต็งเสี่ยวผิง”...อดีตผู้นำจีน สื่อมวลชนจึงนิยมเรียกท่านว่า “เต็ง” หรือ “เต็งเสี่ยวหาร”

ปี 2538 ประวัติศาสตร์การเมืองไทยต้องจารึก พรรคชาติไทยมีสมาชิกพรรคได้รับเลือกตั้งมากที่สุด ได้เป็นแกนนำจัดตั้งรัฐบาล ทำให้ "บรรหาร ศิลปอาชา" ได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนที่ 21 ของประเทศไทย พร้อมควบตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยด้วยอีกตำแหน่งหนึ่ง

บรรหาร ศิลปอาชา...มีสมญานามมากมาย

ที่ดึงมาจากลักษณะเด่น โดยเฉพาะฐานเสียง
ที่หนาแน่นในจังหวัดสุพรรณบุรี จึงได้สมญานามว่า "มังกรสุพรรณ"... "มังกรการเมือง"
และด้วยมีลักษณะคล้าย "เต็งเสี่ยวผิง"...อดีตผู้นำจีน สื่อมวลชนจึงนิยมเรียกท่านว่า "เต็ง" หรือ "เต็งเสี่ยวหาร"

บรรหาร ศิลปอาชา นายกรัฐมนตรีคนที่ 21

รัฐบาลบรรหาร มีผลงานโดดเด่นคือ...การเริ่มร่างรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ.2540 ฉบับที่ 16 ทว่าการบริหารราชการแผ่นดินในตำแหน่งนายกฯ ไม่ค่อยจะราบรื่นเท่าใดนัก ถูกฝ่ายค้านอภิปรายโจมตีว่าบริหารประเทศไร้ประสิทธิภาพ ไม่เป็นไปตามที่แถลงนโยบายไว้

ประกอบด้วยพรรคร่วมรัฐบาล...พรรคความหวังใหม่ พรรคนำไทย พรรคมหาชน ได้ขอให้ลาออกจากตำแหน่ง แต่ "บรรหาร...มังกรการเมืองสุพรรณบุรี" ก็ตัดสินใจขอยุบสภา ในวันที่ 27 กันยายน 2539

บรรหาร ศิลปอาชา...มีสมญานามมากมายที่ดึงมาจากลักษณะเด่น โดยเฉพาะฐานเสียงที่หนาแน่นในจังหวัดสุพรรณบุรี จึงได้สมญานามว่า "มังกรสุพรรณ"... "มังกรการเมือง" และด้วยมีลักษณะคล้าย "เต็งเสี่ยวผิง"...อดีตผู้นำจีน สื่อมวลชนจึงนิยมเรียกท่านว่า "เต็ง" หรือ "เต็งเสี่ยวหาร"

เส้นทางชีวิตหลังตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ในการเลือกตั้งปี 2548 "มังกรสุพรรณ" หัวหน้าพรรคชาติไทยยังไม่ทิ้งเส้นทางการเมือง หากแต่ยังมีเป้าหมายชัดเจนในการเรียกคะแนนเสียงมวลชน ผ่านสโลแกนหาเสียง "สัจจะนิยม สร้างสังคมให้สมดุล"

มหาอุทกภัยปี 2554 อีกหน้าบันทึกประวัติศาสตร์ไทย "สุพรรณบุรี" เป็นข่าวขึ้นหน้า 1 ระบุถึงชาวเดิมบางนางบวช...น้ำไม่ท่วมท่านาได้สองรอบ ร้อนถึง บรรหาร ศิลปอาชา อดีตนายกรัฐมนตรียุติและคณะต้องเข้ามาเยี่ยมเยียนทำความเข้าใจกับหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

บรรหาร ศิลปอาชา หลงจู่! ผู้รู้ทางน้ำ เปิดห้องอธิบายบอกว่า ชาวนี้เป็นเรื่องไม่จริง...ทางจังหวัด นายอำเภอเรียกนายสงวน...ผู้ให้ข่าวมาถามแล้ว ได้ความว่า เขาไม่ได้พูดอย่างนั้น เขาบอกว่า... "เตรียมใจ ทว่าเนาไว้เพื่อท่านาช่วงเดือนพฤศจิกายน ธันวาคม"

ข้อเท็จจริงสำคัญอีกประการ ที่นาตรงที่เป็นข่าวเป็นที่ดอน ผิดกับที่บางปลาหมอ น้ำท่วมมาสองเดือนแล้ว ระดับน้ำแค่คอเท่านั้นเอง...ท่วมทุกตำบลไม่ต่างกับอำเภอสองพี่น้อง ประเด็นท่านาได้...ไม่ได้ช่วงน้ำท่วมหลายพื้นที่ก็ทำได้ อ่างทองในบางพื้นที่ก็ทำ บางระจัน...สิ่งบุรีก็มีทำ

เกี่ยวโยงไปถึงตลาดร้อยปี เนื้อหาบทสัมภาษณ์ชาวบ้านที่นั่น ก็เหมือนทำทนาย...ให้น้ำมาอีกก็รับไหวถึงวันนี้ น้ำก็มาจริง ไปท่วมจริงๆแล้ว บรรหารอธิบายว่า เดิมทีแม่น้ำท่าจีนรับน้ำได้แค่ 200 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที มากกว่านี้ไม่ได้ แต่วันนี้ปล่อยกันที่ 360 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที เรียกว่าหมดประจักษ์

"ผลที่ตามมา น้ำก็เอ่อล้น สองฝั่งแม่น้ำท่าจีนไปตลอดแนว" หลงจู่! ผู้รู้ทางน้ำ อดีตนายกรัฐมนตรียุติคนที่ 21 อธิบายภาพใหญ่ระดับประเทศในช่วงเวลานั้นอีกด้วย

"ระบบน้ำ"...ด้านเหนือไหลมาจากปึง วัง ยม น่าน แม่น้ำปึง...มีเขื่อนภูมิพล ตอนนีก็เก็บน้ำเต็มแล้ว อยู่ที่หมีนสามพันกว่า ถักเก็บร้อยเปอร์เซ็นต์เข้าไปแล้ว แม่น้ำวังมีเขื่อนกัวลม ก็เติมอีก แถมไหลมาเติมเขื่อนภูมิพลอีกเป็นน้ำสองทัพ โดยน้ำทั้งหมดก็ไหลลงมาที่ตาก กำแพงเพชร มาสู่จังหวัดนครสวรรค์

แล้วก็มาถึงแม่น้ำยม ถ้าเขื่อนแก่งเสือเต้นมีได้ จะกักน้ำได้พันกว่าล้านลูกบาศก์เมตร แต่ปัญหาว่ามีสร้างไม่ได้ พอน้ำมาก็มากองที่สุโขทัยทันที...กองไกรลาส ถึงวันนี้ก็ยังไหลออกไปไม่ได้

สุดท้าย...แม่น้ำน่าน มีเขื่อนสิริกิติ์ เต็มแล้ว 100 เปอร์เซ็นต์ เขื่อนกัน มีเขื่อนแควน้อยรับน้ำไว้ได้ 1,000 กว่าล้านลูกบาศก์เมตร บังเอิญแม่น้ำยมมีคลองผ่านตัดไปที่น่านได้ แบ่งสมดุลน้ำกันได้ แต่ครั้งนี้น้ำน่านสูง น้ำยมไหลแบ่งไปไม่ได้ก็ยิ่งทำให้สุโขทัยมีปัญหา ปัญหาใหญ่จึงอยู่ที่จุดรวมน้ำเหนือทั้งหมด นั่นคือที่...นครสวรรค์

นับจากวันวาน ณ จังหวัดเล็ก ๆ ภาคกลาง... "สุพรรณบุรี" เด็กน้อย ชาวจีนเต๊กเซียงเติบโตขึ้นมาไม่ต่างจากคนทั่วไป แต่เหมือนโชคชะตาฟ้าลิขิตให้เติบโตยิ่งใหญ่ให้เป็น "มังกรเต็งเสี่ยวหาร"

วันนี้...ได้คืนกลับสู่ฟากฟ้าอันกว้างใหญ่อีกครั้ง ปิดฉากมังกรสุพรรณฯ "บรรหาร ศิลปอาชา" ด้วยวัย 83 ปี 8 เดือน.